

Zaujímavější floristické nálezy

PAVOL ELIÁŠ ml. (editor)

Ústav rastlinných a environmentálnych vied FAPZ, Slovenská poľnohospodárska univerzita,
Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, pavol.elias.jun@gmail.com

Milí botanici, neľahké kovidové časy sa zrejme premietli i do našej rubriky, prišli nám údaje od 10 autorov, čo je výrazný pokles prispievateľov v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. I tak sa však v rubrike objavilo viacero pozoruhodných nálezov – napr. objav nezvestného druhu *Ceterach officinarum*, či lokality až štyroch kriticky ohrozených lišajníkov (*Anaptychia ciliaris*, *Imadophila ericetorum*, *Nephroma parile* a *Parmelia submontana*). Celkovo si môžete prečítať dáta k 119-tim taxónom (13 lišajníkov, 106 kvitnúcich rastlín).

Pri zasielaní nových údajov Vás už tradične prosím o zváženie výberu druhov – pokiaľ je to možné klad'te dôraz na druhy vzácne a ohrozené, zriedkavejšie druhy nespracované vo Flóre Slovenska a taxóny adventívne a invázne. V prípade nerešpektovania týchto požiadaviek si redakcia vyhradzuje právo texty skrátiť. Kvôli nedostatku miesta Vás taktiež prosím aby ste dôsledne dodržiavali stanovenú štruktúru, zjednodušuje a urýchľuje to tiež prácu pri edícii. Údaje uvádzajte bez komentárov resp. v odôvodnených prípadoch s minimálnym komentárom (max. jedna veta). Názvy taxónov okrem lišajníkov sú zjednotené podľa práce Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska (Marhold & Hindák [eds] 1998), ak nie je uvedené inak (v tom prípade sú za názvami taxónov uvedené skratky mien autorov). Nomenklatúra lišajníkov je zjednotená podľa Guttovej et al. (Guttová et al. 2013, *Biologia* 68/5: 845–850 + elektronická príloha). Fytogeografické členenie uvádzajte podľa Futáka (Futák 1984), ohrozenosť siníc a rias podľa Hindáka & Hindákovej (2001), lišajníkov podľa Pišúta et al. (2001) a machorastov podľa Kubinskej et al. (2001). Kategórie vzácnosti a ohrozenosti vyšších rastlín uvádzajte podľa práce Eliáš et al. (2015 *Biologia* 70/2: 218–228 + elektronická príloha), invázny status podľa publikácie Medvecká et al. (2012, *Preslia* 84: 257–309). Skratky herbárov sú podľa práce Vozárovej & Sutorého (2001).

DANA BERNÁTOVÁ & JÁN KLIMENT

Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica, 038 15 Blatnica 315;
bernatova@rec.uniba.sk, kliment@rec.uniba.sk

Adenophora liliifolia, VU: Slovenský raj, Dobšinská Ľadová jaskyňa, zsz. od železničnej stanice, vjv. od križovatky s hradskou Telgárt – Vernár, skalnatý borovicový a smrekový porast s *Calamagrostis varia*, 899 m, 48°53'00,9" s. š., 20°14'59,1" v. d., ± 4 m, stovky jedincov, spolu s *Campanula bononiensis* (NT), 10. 8. 2021, D. Bernátová, not.

Betula pubescens subsp. *pubescens*: Oravské Beskydy, Mútne, lokalita „Spálený grúnik“, 868 m, 49°30'09,8" s. š., 19°15'04,7" v. d., ± 3 m, vrchovisková smrečina s *Vaccinium uliginosum* (VU), v poschodí machorastov o. i. *Sphagnum divinum* Flatberg et Hassel, 17. 8. 2021, D. Bernátová, BBZ. Údaj dopĺňa doteraz známe rozšírenie brezy plstnatej na Hornej Orave (cf. Olšavská, Flóra Slovenska VI/1: 158, 2006).

Carex hartmannii, NT: Slovenský raj, Dobšinská Ľadová jaskyňa, okraj rašeliniska pri ceste nad železničnou stanicou, 848 m, 48°52'29,7" s. š., 20°17'47,7" v. d., ± 3 m, len 5 jedincov, 10. 8. 2021, D. Bernátová, not. Druh doteraz nebol z územia uvádzaný (cf. Pitoniak et al., Biol. Práce 24/6: 25, 1978). – Levočské vrchy, Tvarožná, vrch Hradisko jv. od obce, 834 m, 49°02'55,6" s. š., 20°31'18,8" v. d., ± 3 m, spolu s *Galium boreale*, *Gladiolus imbricatus* (LC), *Salix rosmarinifolia* (NT) a i., 10. 8. 2021, D. Bernátová, not. Na lokalite sa šíri *Cirsium arvense*.

C. pilosa: Veľká Fatra, Smrekovica, skalný útvar „Ťava“ (1 390 m), záp. svah pod vrcholom, nízka bučina na skalnom hrebeni, poníže lokality *Scorzonera humilis*, ca 1 380 m, 48°53'00,7" s. š., 19°02'13,8" (približné súradnice odčítané dodatočne z mapy), D. Bernátová, 18. 8. 2021, BBZ. Vo Veľkej Fatre zriedkavý druh, ktorý sa na priaznivých stanovištiach v podraсте bučín vyskytuje mimoriadne vysoko.

C. tumidicarpa, NT: Veľká Fatra, Kráľova studňa, pri prameni powyše napájadiel, ca 1 345 m, 7180a, 1. 7. 2021, D. Bernátová, BBZ. – tamže, prameň Bystrice, 1 345 m, 7180a, spolu s *Epilobium alsinifolium*, 1. 7. 2021, D. Bernátová, not. Vo Veľkej Fatre pomerne zriedkavý druh, z vyšších polôh známy len z niekoľkých lokalít.

Crepis praemorsa, NT: Veľká Fatra, Ružomberok, Sidorovo (1 099,9 m), úpätie nad Vlkolínskymi lúkami, ojedinele, 819 m, 49°09'37,4" s. š., 19°17'49,0" v. d., ± 6 m, 16. 6. 2021, D. Bernátová & J. Kliment, not.

Descurainia sophia, arch, nat: Turčianska kotlina, Háj, pahorok zsz. od obce, za bývalým mlynom, ojedinele, len 3 jedince, 512 m, 48°52'09,2" s. š., 18°52'44,3" v. d., ± 5 m, 19. 5. 2021, D. Bernátová & J. Kliment, not. V území veľmi zriedkavý archeofyt, najbližšie zaznamenaný v Turčianskych Tepliciach (cf. Goliašová, Flóra Slovenska V/4: 157, 2002).

Drosera rotundifolia, VU: Oravské Beskydy, Oravská Polhora, Polhorská hoľa, nad vrchoviskom Píla v údolí Polhoranky, roztrúsené v skupinkách, 738 m, 49°33'24,0" s. š., 19°24'41,2" v. d., ± 3 m, spolu s *Carex pauciflora* (EN), *Eriophorum vaginatum* (NT), *Menyanthes trifoliata* (NT), *Oxycoccus palustris* (NT), *Viola palustris* (NT) a i., 14. 7. 2021, D. Bernátová, not., zápis. – tamže, v poraste *Molinia caerulea* a *Oxycoccus palustris*, 735 m, 49°33'25,9" s. š., 19°24'38,0" v. d., ± 3 m, 3. 8. 2021, D. Bernátová, not.

Juncus squarrosus, VU: Oravské Beskydy, Oravská Polhora, Polhorská hoľa, spodný okraj vrchoviska, 734 m, 49°33'22,8" s. š., 19°24'37,8" v. d., ± 3 m, spolu s *J. bulbosus* (NT), *J. filiformis* (LC), *Veronica scutellata* (NT), *Viola palustris* (NT) a i., 3. 8. 2021, D. Bernátová, not., zápis.

Leontopodium alpinum, NT: Veľká Fatra, Tanečnica (1 459,5 m), bočný, postupne sa zužujúci západný hrebienok, rozpučaná, takmer kolmá skalná stienka na strmom juž. svahu, početne (niekoľko trsov), 1 340 m, 48°58'17,1" s. š., 19°10'59,8" v. d., ± 4 m, 13. 7. 2021, D. Bernátová & J. Kliment, not. Potvrdenie a spresenie staršieho údajja (cf. Bernátová et al., Ochr. Prír. 10: 105, 116, 1989).

Lupinus polyphyllus, neo, nat: Turčianska kotlina, Necpaly, breh potôčika na jv. okraji obce, 507 m, 48°59'01,6" s. š., 18°58'04,6" v. d., ± 4 m, spolu s *Aster lanceolatus* (neo, inv), 14. 10. 2016, J. Kliment, not.

Ranunculus alpestris, LC: Veľká Fatra, Tanečnica, ssz. orientované skalné stienky pod vrcholom, 1 449 m, 48°58'09,4" s. š., 19°11'14,2" v. d., ± 4 m, len 3 trsy, spolu s *Poa carpatica* subsp. *supramontana*, *Veronica aphylla*, 13. 7. 2021, D. Bernátová & J. Kliment, not.

Salix rosmarinifolia, NT: Veľká Fatra, Ružomberok, Vikolínske lúky, rozsiahla mokraď poniže salaša, ca 10 kričkov, 830 m, 49°02'54,5" s. š., 19°16'14,5" v. d., ± 5 m, 16. 6. 2021, D. Bernátová, J. Kliment, not. Vo Veľkej Fatre zriedkavý druh výby, najbližšie známy z údolia Bystré, zároveň najvyšší známy výskyt v pohorí. Z ďalších vzácnejších druhov na lokalite rastú napr. *Carex davalliana* (NT), *C. lepidocarpa* (NT), *C. paniculata* (LC), *Dactylorhiza majalis* (NT), *Primula farinosa* (VU), *Trollius altissimus* (NT), *Valeriana dioica* (NT). V nižšie položenéj časti mokrade, oddelenej porastom výb, 829 m, 49°02'56,5" s. š., 19°16'15,0" v. d., ± 5 m, sme okrem viacerých už uvedených druhov zaznamenali aj výskyt *Carex hostiana* (VU), *Eleocharis quinqueflora* (NT) a *Pinguicula vulgaris* (NT), nad mokraďou na lúke *Traunsteinera globosa* (NT). – Oravské Beskydy, Oravská Polhora, Polhorská hoľa, vrchovisko, 735 m, 49°33'27,5" s. š., 19°24'39,1" v. d., ± 3 m, 3. 8. 2021, D. Bernátová, not.

Salvia verticillata: Veľká Fatra, Skalná Alpa (1 463,2 m), juž. úpätie nad sedlom ku Zvonici (1 343,7 m), pri turistickom chodníku, 1 333 m, 48°58'47,5" s. š., 19°11'20,3" v. d., ± 5 m, 13. 7. 2021, D. Bernátová & J. Kliment, BBZ. Údaj výrazne posúva doterajšie výškové maximum na Slovensku (1 130 m n. m., pozri Kmeťová, Flóra Slovenska V/1: 406, 1993).

Scorzonera humilis, NT: Veľká Fatra, Smrekovica, skalný útvar „Ťava“, trávnatá svetlina na vrchole, v poraste s prevahou *Avenula planiculmis*, desiatky jedincov, 1 386 m, 48°53'00,7" s. š., 19°02'14,7" v. d., ± 5 m, 23. 6. 2021, D. Bernátová, not., 7. 7. 2021, D. Bernátová & J. Kliment, not.

Sorbus montisalpa, VU: Veľká Fatra, Kráľova skala (1 377,2 m), vrchol, 48°53'10" s. š., 19°02'47" v. d. (približné súradnice odčítané dodatočne z mapy), jediný polykormón v poraste *Salix silesiaca*, 11. 8. 2021, D. Bernátová, BBZ.

Syringa vulgaris, neo, nat: Turčianska kotlina, Turčiansky Michal, pahorok jv. od obce, splanený ker, 503 m, 48°52'16,5" s. š., 18°52'03,4" v. d., ± 6 m, 19. 5. 2021, D. Bernátová & J. Kliment, not.

Viola rupestris, NT: Veľká Fatra, kóta 1 262,0 m jv. od vrcholu Perušína (1 176,4 m), skalnatý jz. svah nad turistickým chodníkom do doliny Blatná, ca 1 250 m, 7081a, 29. 7. 2021, D. Bernátová, not. Vo Veľkej Fatre zriedkavý druh, najbližšie zaznamenaný na skalných stenách pod vrcholom Tanečnice.

MATEJ DUDÁŠ

Katedra botaniky, Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta UPJŠ, Mánesova 23, 041 54, Košice; dudas.mato@gmail.com

Melissa officinalis, neo, cas: Košická kotlina, Košice, Krásna, štrkovisko Krásna, skládka stavebného odpadu na brehu štrkoviska, 194 m, 7393b, 48°39'56,7" s. š., 21°18'38,5" v. d., 9. 7. 2020, M. Dudáš, not. – Košice, Sever, Zoborská ulica, okraj krovin pri poľnej ceste na konci ulice, 3 rastliny, 268 m, 7293a, 48°45'12,8" s. š., 21°14'31,4" v. d., 9. 9. 2020, M. Dudáš, not.

Papaver somniferum, arch, cas: Košická kotlina, Košice, Krásna, štrkovisko Krásna, skládka stavebného odpadu na brehu štrkoviska, 194 m, 7393b, 48°39'56" s. š., 21°18'38" v. d., 9. 7. 2020, Matej Dudáš, KO.

Paeonia officinalis f. *plena*, neo, cas: Bukovské vrchy, zaniknutá obec Zvala, okraj cesty v jablonoňovom stromoradí v poraste ovsíka, 1 kvitnúci trs, 477 m, 6899c, 49°07'35,0" s. š., 22°14'24,8" v. d., 11. 6. 2021, Matej Dudáš, not.

Phalaris arundinacea var. *picta*: Bukovské vrchy, bývalá obec Dara, okraj cesty smerom k vodnej nádrži Starina v doline potoka Dara, 1 trs, 402 m, 6999b, 49°03'13,1" s. š., 22°17'57,9" v. d., 20. 6. 2021, Matej Dudáš, KO.

PAVOL ELIÁŠ ml.

Ústav rastlinných a environmentálnych vied FAPZ, Slovenská poľnohospodárska univerzita, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra; pavol.elias.jun@gmail.com

Alopecurus myosuroides, arch, nat: Podunajská nížina, Malé Kozmálovce, okraj poľa na jz. úpätí vrchu Plešovica, stovky jedincov, 196 m, 7776b, 48°17'0,85" s. š., 18°29'44,79" v. d., 21. 7. 2020, P. Eliáš ml., NI. Šíriaca sa karanténna burina, Jehlík et al. (Cizí expanzívni plevele ČR a SR, s. 130 – 131, 1998) ho uvádzajú najbližšie od Bátoviec a Kálnej nad Hronom.

Crepis pulchra, NT: Podunajská nížina, Nitra, autobusová zastávka pred kruhovým objazdom vých. od areálu Land Rover Jaguár, ca 138 m, 7674c, 48°20'28,92" s. š., 18° 4'0,73" v. d., 11. 6. 2021, P. Eliáš ml. & L. Ďurišová, NI.

Digitaria ischaemum, arch, nat: Tribeč, Topoľčianky, lesná cesta na zjz. svahu kóty Krásny vrch, 567 m, 7576a, 48°30'17,48" s. š., 18°23'55,57" v. d., 21. 8. 2020, P. Eliáš ml., NI. – Tribeč, Skýcov, okraj cesty na križovatke ciest asi 1,5 km záp. od obce, roztratene, ca 470 m, 21. 8. 2020, P. Eliáš ml., NI. Prehliadaný druh s nedostatočne známym rozšírením.

Festuca csikhegyensis Simonk.: Pohronský Inovec, vrch Veľký Inovec, vrcholové skaly, niekoľko trsov, 7577c, 48°24'35,9" s. š., 18°32'37,1" v. d., 7. 8. 2020, leg. P. Eliáš ml., P. Eliáš st., det. P. Eliáš ml., NI. Taxón z okruhu *Festuca pallens* agg. s málo známym rozšírením u nás.

Geum aleppicum: Štiavnické vrchy, Dobrá Niva, železničná stanica, kofajisko, 354 m, 7580b, 48°28'53,8" s. š., 19°06'07,2" v. d., 12. 6. 2020, P. Eliáš ml., NI.

Geum ×*spurium* Fisch. et Mey. (*G. urbanum* L. × *G. aleppicum* Jacq.): Javorie, Krupina, železničná stanica, kofajisko pri plote podniku Way Industries, 263 m, 7680a, 48°20'37,4" s. š., 19°04'03,1" v. d., 12. 6. 2020, P. Eliáš ml., NI.

Chenopodium murale, arch, nat, NT: Podunajská nížina, Nitra, Kalvária, pri múre kaplnky asi 60 m sev. od kostola Matky Božej, 145 m, 7774b, 48°17'58,56" s. š., 18°05'31,64" v. d., 7. 10. 2019, P. Eliáš ml., NI.

Papaver argemone, arch, nat, VU: Podunajská nížina, Smolenice, železničná stanica, štrkové výsypky medzi koľajami, vzácne, 206 m, 7470d, 48°31'9,53" s. š., 17°27'21,55" v. d., 5. 6. 2020, P. Eliáš ml., NI.

Silene dichotoma, arch, nat, LC: Podunajská nížina, Semerovo, hlinisko opustenej tehelne, ca 157 m, 7976c, 48°00'16,8" s. š., 18°21'20,2" v. d., 25. 6. 2020, P. Eliáš ml., NI. Doplnok k rozšíreniu druhu na jz. Slovensku, kde sa uvádza najbližšie od Plavých Vozokán (Mereďa et al., Fl. Slov. VI/3: 458).

ANNA BÉREŠOVÁ (rod. GUTTOVÁ)

Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, Botanický ústav, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava; anna.beresova@savba.sk

Anaptychia ciliaris, CR: Malé Karpaty, Kuchyňa, jv. masív Zámku (559 m), hrebeň Tri stodôlky, svetlý dubový les, na kôre *Quercus* sp., 405 m, 48°25'14,97" s. š., 17°11'53,38" v. d., 27. 2. 2021, A. Bérešová, SAV.

Cetraria islandica, VU: Západné Tatry, Žiar, Jalovecké sedlo, na pôde pri chodníku, 1851 m, plodné stielky, 49°11'11,11" s. š., 19°42'07,47" v. d., 28. 8. 2021, A. Bérešová, not., foto.

Evernia prunastri, EN: Malé Karpaty, Limbach, záhradkárska oblasť v doline Lúčanky, na dreve plota, 287 m, 48°17'31,89" s. š., 17°12'12,99" v. d., 6. 3. 2021, A. Bérešová, SAV. – Malé Karpaty, Kuchyňa, jv. masív Zámku (559 m), hrebeň Tri stodôlky, svetlý dubový les, na kôre *Quercus* sp., 405 m, 48°25'14,97" s. š., 17°11'53,38" v. d., 27. 2. 2021, A. Bérešová, SAV.

Flavoparmelia caperata, EN: Malé Karpaty, Kuchyňa, jv. masív Zámku (559 m), hrebeň Tri stodôlky, svetlý dubový les, na kôre *Quercus* sp., 405 m, 48°25'14,97" s. š., 17°11'53,38" v. d., 27. 2. 2021, A. Bérešová, SAV. – Malé Karpaty, Devínska Kobyla, Bratislava – Devínska Nová Ves, Štokeraevská vápenka, xerotermná lúka nad lomom, na kôre *Crataegus* sp., 226 m, 48°12'9,34" s. š., 17°0'18,88" v. d., 24. 2. 2021, A. Bérešová & K. Kresáňová, SAV.

Icmadophila ericetorum, CR: Vysoké Tatry, Štrbské Pleso, Mengusovská dolina, úpätie Patrie, zeleno značený turistický chodník k Popradskému plesu, smrekový les, medzi machmi na pôde pri chodníku, 1503 m, 49°09'01,05" s. š., 20°04'31,57" v. d., 30. 8. 2021, A. Bérešová, not., foto.

Multiclavula mucida: Nízke Tatry, Liptovský Ján, Stanišovská dolina, smrekový les, na dreve spadnutého kmeňa, 852 m, 49°00'23,96" s. š., 19°41'07,18" v. d., 31. 8. 2021, A. Bérešová, SAV.

Nephroma parile, CR: Vysoké Tatry, Štrbské Pleso, Štrbské pleso – sev. brehy, na báze žulového balvana pri chodníku okolo plesa, 1358 m, 49°07'26,23" s. š., 20°03'34,25" v. d., 30. 8. 2021, A. Bérešová, not., foto. – Mengusovská dolina, úpätie Patrie, červeno značený turistický chodník k Popradskému plesu, machnatá granitová skala pri chodníku, 1531 m, 49°08'27,41" s. š., 20°04'05,86" v. d., 30. 8. 2021, A. Bérešová, not., foto.

Parmelia submontana CR: Malé Karpaty, Limbach, hrebeň medzi Somárom (649,7 m) a križovatkou turistických chodníkov (Kozí chrbát), skupina starých dubov, na kôre *Quercus* sp., 626 m, 48°18'02,55" s. š., 17°09'05,59" v. d., 6. 3. 2021, A. Bérešová, SAV.

Peltigera horizontalis: Malé Karpaty, Kuchyňa, jv. masív Zámku (559 m), hrebeň Tri stodôlky, vápencové skaly v bučine, na zatienenej pôde, 518 m, 48°25'33,24" s. š., 17°12'45,28" v. d., 27. 2.

2021, A. Bérešová, SAV. – ibid. svetlý dubový les, na machnatej pôde, 405 m, 48°25'14,97" s. š., 17°11'53,38" v. d., 27. 2. 2021, A. Bérešová, SAV.

Physconia perisidiosa, VU: Malé Karpaty, Limbach, lúka nad dolinou Lúčanky so záhradkárskou oblasťou, na kôre *Fagus sylvatica*, 349 m, 48°17'56,63" s. š., 17°11'55,88" v. d., 6. 3. 2021 A. Bérešová, foto.

Pleurosticta acetabulum, EN: Malé Karpaty, Kuchyňa, jv. masív Zámku (559 m), hrebeň Tri stodôlky, svetlý dubový les, na kôre *Quercus* sp., 405 m, 48°25'14,97" s. š., 17°11'53,38" v. d., 27. 2. 2021, A. Bérešová, SAV. – Malé Karpaty, Plavecké Podhradie, úpätie Pohanskej, svetlý xerotherm s vápencovými skalami, na kôre *Quercus* sp., 331 m, 48°29'17,77" s. š., 17°15'56,98" v. d., 1. 4. 2021, A. Bérešová, SAV.

Punctelia subrudecta, EN: Malé Karpaty, Kuchyňa, jv. masív Zámku (559 m), hrebeň Tri stodôlky, svetlý dubový les, na kôre *Quercus* sp., 405 m, 48°25'14,97" s. š., 17°11'53,38" v. d., 27. 2. 2021, A. Bérešová, SAV.

Xanthoria calcicola: Malé Karpaty, Plavecký Mikuláš, Jelenia hora, juž. exponovaný svah, otvorené vápencové dolomity – skalné útvary, veže, bralá, na vrcholoch skál, 373 m, 48°29'47,94" s. š., 17°18'15,01" v. d., 14. 10. 2021, A. Bérešová & V. Darmstok, not., foto.

TIBOR KRÁLIK

Botanická záhrada Univerzity Komenského, Botanická 3, 841 04 Bratislava; kralik@rec.uniba.sk

Allium rotundum, NT: Podunajská pahorkatina, Bory, Brhlovská dolina, záp. svah doliny, 3 kvitnúce jedince, ca 155 m, 7878a, 48°11'35,34" s. š., 18°44'53,92" v. d., 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Anthemis arvensis, arch, nat: Ostrôžky, Šuľa, vrch Kruh, na viacerých miestach v xerothermnych porastoch, početný výskyt kvitnúcich rastlín, od 300 m po ca 400 m, 7682a, 3. 6. 2021, T. Králik, foto.

Asplenium adianthum-nigrum, NT: Štiavnické vrchy, Súdovce, jz. skalnatý svah Tretieho vrchu, asi 10 – 20 výskytov pod prevismi skál, ca 240 – 250 m, 7779c, 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Campanula rapunculus, EN: Štiavnické vrchy, Súdovce, Tretí vrch, záp. svah sz. cípu náhornej plošiny vrchu, asi 20 kvitnúcich jedincov na rôznych miestach riedkeho lesa, ca 250 – 260 m, 7779c, ca 48°13'57,03" s. š., 18°50'03,93" v. d., 15. 6. 2021, T. Králik, foto. Vo Flóre Slovenska je zo Štiavnických vrchov zaznamenaný jediný údaj o výskyte druhu z roku 1881 v blízkosti obce Hontianske Nemce (pozri Goliašová, Michalková & Mráz, Flóra Slovenska VI/1: 304 – 308, 2008).

Cephalanthera longifolia, NT: Ostrôžky, Šuľa, pri chodníku lesom po juž. hrebene vrchu Kruh, 6 kvitnúcich rastlín, ca 455 m, 7682a, 48°21'53,80" s. š., 19°24'26,95" v. d., 3. 6. 2021, T. Králik, foto.

Cyanus segetum, arch, nat, LC: Štiavnické vrchy, Lišov, lokalita Kamenný vrch tvorená náhornou plošinou s obilným poľom, po 1 – 2 kvitnúcich jedincoch (až 0,5 m vysokých) roztrúsená na viacerých miestach v obilí, ca 280 – 300 m, 7779c, 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Inula oculus-christi, NT: Štiavnické vrchy, Súdovce, Tretí vrch, juž. a jz. skalnaté svahy vrchu, bežný druh tamojších xerothermnych porastov, rastliny na začiatku kvitnutia, ca 220 – 270 m, 7779c, 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Iris pumila subsp. *pumila*, NT: Tribeč, Podhorany, záp. úpätie vrchu Žibrica jv. od obce, lesostep s porastom *Fraxinus ornus* na miernom skalnatom chrbte, ca 350 – 370 m, 7674b, skupiny (od 0,5 m²) a menšie porasty (po ca 5 m²) kvitnúcich rastlín (iba fialové kvety) na 4 miestach lesostepi, 30. 4. 2021, T. Králik, foto. 30. 3. 2014, keď som na tejto lesostepi našiel asi 50 rozkvitajúcich trsov druhu *Adonis vernalis* nezaznamenal som tam žiadnu rastlinu kosatca nízkeho (pozri Králik in Bull. Slov. Bot. Spoločn.: 261, 2014).

Lathyrus nissolia subsp. *pubescens*, LC: Ostrôžky, Šuľa, vrch Kruh, juž. xerothermný hrebeň vrchu, asi 7 kvitnúcich a plodných jedincov, ca 410 m, 7682a, 48°21'37,31" s. š., 19°24'28,44" v. d., 3. 6. 2021, T. Králik, foto. – Ostrôžky, Šuľa, vrch Kruh, jz úpätie, xerothermná trávnatá terasa v lesnom poraste, 3 kvitnúce jedince, ca 320 m, 7682a, 48°21'31,64" s. š., 19°24'23,76" v. d., 3. 6. 2021, T. Králik, foto. – Podunajská pahorkatina, Bory, Brhlovská dolina, záp. svah doliny s viac-menej xerothermným charakterom, zarastajúci krovinami, v dĺžke asi 1,5 km a šírke 50 – 100 m stovky až tisíce kvitnúcich jedincov v celom priestore lokality, 160 – 180 m, 7878a, 15. 6. 2021, T. Králik, foto. Celej lokalite hrozí v priebehu niekoľkých málo desaťročí zánik premenou na hustý porast krovin.

Leopoldia tenuiflora, DD: Štiavnické vrchy, Súdovce, Tretí vrch, xerothermné porasty skalnatých juž. a jz. svahov vrchu, ojedinele na viacerých miestach, spolu s prevažujúcim druhom *L. comosa*, ca 230 – 250 m, 7779c, 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Lychnis coronaria, LC: Ostrôžky, Šuľa, vrch Kruh, rastie takmer všade na vhodných miestach vrchu, veľmi početná populácia, ca 300 – 550 m, 7682a, 3. 6. 2021, T. Králik, not. V tomto fytoogeografickom podokrese (Javorie, 14f) je vo Flóre Slovenska zaznamenaná iba jediná lokalita Horný Tisovník z roku 1962 (pozri Ťavoda, Flóra Slovenska VI/3: 406–409, 2012). – Štiavnické vrchy, Súdovce, Tretí vrch, xerothermné porasty jz. svahu vrchu, 4 kvitnúce rastliny, ca 250 m, 7779c, 48°13'57,46" s. š., 18°50'3,96" v. d., 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Melica transsilvanica: Štiavnické vrchy, Súdovce, Tretí vrch, xerothermné porasty skalnatých juž. a jz. svahov vrchu, pohľadom sa nedá rozlíšiť od *M. ciliata*, teda ani určiť početnosť populácie, ca 250 m, 7779c, 15. 6. 2021, T. Králik, herbár autora. Rozšírenie druhu je málo známe, je často prehliadaný (pozri Dostál, Veľký kľúč na určovanie vyšších rastlín II: 1389, 1992).

Orlaya grandiflora, NT: Štiavnické vrchy, Súdovce, Tretí vrch, v xerothermných porastoch skalnatých juž. a jz. svahov vrchu rastie vo veľkom množstve (min. stovky jedincov), miestami vytvára súvislé porasty, ca 210 – 250 m, 7779c, 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Papaver dubium subsp. *austromoravicum*, NT: Ostrôžky, Šuľa, vrch Kruh, vých. xerothermné úbočie vrchu, 5 kvitnúcich a plodných rastlín, ca 340 m, 7682a, 48°21'32,20" s. š., 19°24'30,76" v. d., 3. 6. 2021, T. Králik, foto. Vo fytoogeografickom podokrese Javorie (14f), kam patria aj Ostrôžky, nebol výskyt doteraz zaznamenaný (pozri Šipošová & Kubát, Flóra Slovenska V/4: 32–38). – Štiavnické vrchy, Súdovce, Tretí vrch, jz. xerothermné skalnaté svahy vrchu, ca 10 plodných rastlín na viacerých miestach, ca 260 m, 7779c, 15. 6. 2021, T. Králik, foto.

Stenactis annua subsp. *strigosa*, neo, nat: Ostrôžky, Šuľa, vrch Kruh, roztrúsená na viacerých miestach v xerothermných porastoch juž. a vých. časti vrchu (začiatok kvitnutia), vždy iba niekoľko jedincov na jednom mieste, od ca 300 m po ca 420 m, 7682a, 3. 6. 2021, T. Králik, foto.

Vicia lutea: Podunajská pahorkatina, Bory, Brhlovská dolina, záp. svah doliny, ca 160 m, 7878a, 48°11'17,81" s. š., 18°45'00,11" v. d., 15. 6. 2021 T. Králik, foto a herbár autora. Hoci sa vo Flóre Slovenska uvádza, že na Slovensku je druh iba prechodne zavlečený, jeho výskyt na lokalite medzi pôvodnými xerothermnými druhmi nejavi známky krátkodobého zavlečenia, lokalita nie je už desaťročia obhospodarovaná (30 – 40 rokov?) (pozri Chrtková & Jasičová, Flóra Slovenska IV/4: 196, 1988).

PETER KUČERA

Univerzita Komenského v Bratislave, Botanická záhrada, pracovisko Blatnica, Blatnica 315,
038 15 Blatnica pri Martine; peter.kucera@uniba.sk

Abies alba: Vysoké Tatry, svah Veľkého Lomnického hrbu (k. 2 041,1), Veľký les (lomnický), nižší plodiaci strom na súčasnej, historicky výrazne zníženej hornej hranici lesa, ca 1 520 m, 6887a, ca 49°10'31" s. š., 20°13'56" v. d., doklad o vitalite druhu v polohách nad 1 500 m n. m. (viď tiež Kučera, Veg. stup. smrečín v Záp. Karpatoch 2012: 109; správnejšie 1 529 m n. m.), 23. 9. 2020, P. Kučera, foto.

Alnus glutinosa: Lúčanská Malá Fatra – skupina Kľaku, svahy pod Ostrou skalou (k. 1 220,1), 800 m, 7078a, pri súradniciach 48°59,426' s. š., 18°40,185' v. d., ±7 m, zaujímavý svahový porast výškovo i vzdialenosťou značne oddelený od údolných porastov jelšín (s absenciou *A. incana*), v podrade s dominanciou *Brachypodium sylvaticum*, lokalita sčasti odvodnená, 28. 8. 2020, P. Kučera, foto. Na neďalekých lúkach („Plačlivé“), tiež vyššie položených nad údolím, sčasti i v súčasnosti kosených, ďalšie maloplošné zárusty jelšou lepkavou.

Betula carpatica: Spišské kotlíny (Futák in Atlas SSR 1980 mapa VII/14 chybne ako fťg. jednotka Vysoké Tatry), Popradská kotlina, pod svahmi Stežiek, Krížny Košiar, na rozhraní staršej výsadby *Fagus sylvatica* a holinky po ihličnatom lese, 948 m, 6787d, 49°12,552' s. š., 20°17,995' v. d., ±8 m, stromovitý jedinec veku nad 20 r., borka kmeňa tmavohnedá, zmladenie azda zo zaleteného semena z tatranských svahov, 18. 9. 2020, P. Kučera, foto. Potvrdenie výskytu druhu aj v podhorí Tatier (porov. Olšavská, Flóra Slovenka V/3 2006: 161), pravdepodobne početne rozšíreného so zreteľom na opakujúce sa polomy.

B. pendula: Vysoké Tatry, jz. od Skalnatej chaty, vpravo nad lyžiarskou zjazdovkou pri turistickom chodníku, 1 704 m, 6887a, 49°11'0,90" s. š., 20°13'57,28" v. d., ±2 m, mladý jedinec s potenciálom vytvoriť stromček (vo vzraste limitovaný ekol. podmienkami v zime), podobne 1 698 m, 49°10'59,46" s. š., 20°13'57,04" v. d., ±3 m, 3. 8. 2021, P. Kučera, foto. – Vysoké Tatry, svah Veľkého Lomnického hrbu (k. 2 041,1), kosodrevinový úsek Tatranskej magistrály cestou od Skalnatého plesa, mladý, zatiaľ nízky, ale rýchlo rastúci jedinec na okraji turistického chodníka, vzhľadom na opakované prečisťovanie bude v budúcnosti vypílený, 1 673 m, 6887a, 49°10,906' s. š., 20°13,939' v. d., ±9 m, 23. 9. 2020, P. Kučera, foto.

Vo Flóre Slovenska (Olšavská Fl. Slov. V/3 2006: 149) sa *B. pendula* uvádza ako druh len vzácné vystupujúci nad 1 100 m n. m. V oblasti Tatier však vzhľadom k opakujúcim sa gradáciám populácie druhu po veterných a antropogénnych disturbanciách lesov na svahoch a najmä v podhorí ide pravdepodobne o nezriedkavý druh nad danou výškou.

Galanthus nivalis, LC: Veľká Fatra, Belianska dolina, povyše priehrady, na spodnom okraji lúky pri bývalej budove horárne, 523 m, 7080a, 48°59,904' s. š., 19°0,358' v. d., ±3 m, 31. 3. 2021, P. Kučera & A. Kučerová, foto. Sekundárny, antropogénny výskyt na dne doliny, izolovaný od oblasti rozšírenia na horských lúkach na Lysci.

Nardus stricta: Lúčanská Malá Fatra – skupina Kľaku, odlesnená časť na chrbte sev. od Ostrej skaly, 1 073 m, 7077b, 48°59,760' s. š., 18°39,766' v. d., ±7 m, zvyškový výskyt, spolu s *Poa chaixii*, 28. 8. 2020, P. Kučera, foto. Zanikajúci doklad o rozšírení pastvy na hlavnom chrbte horskej reťaze vybiehajúcej od Kľaku po Veterné hole a historickej tvorbe porastov so psicou i v nižších horských polohách na karbonátoch.

Polypodium interjectum, EN: Lúčanská Malá Fatra – skupina Kľaku, hrebeň medzi Rovnými skalami a Ostrou skalou, na hornom okraji kolmých dolomitických stien, spolu so *Sesleria albi-*

cans, *Saxifraga paniculata*, v blízkosti tiež *Potentilla heptaphylla*, 1 236 m, 7077b, 48°59,356' s. š., 18°39,280' v. d., ±4 m, 28. 8. 2020, R. Rapant, det. P. Kučera, foto.

Populus tremula: Vysoké Tatry, jz. od Skalnatej chaty, vpravo za lyžiarskou zjazdovkou pri turistickom chodníku, 1 712 m, 6887a, 49°10,931' s. š., 20°13,946' v. d., ±7 m, zmladený, zatiaľ nízky, ale dobre prirastajúci jedinec pri okraji turistického chodníka, 3. 8. 2021, P. Kučera, foto. Ďalšie mladé osiky v okolí vyrastajúce na miestach s dočasne obnaženou pôdou. Prehliadaný druh vo vyšších horských polohách, prirodzene zastúpený na sutinovitejších stanovištiach.

Ribes nigrum: Spišské kotliny (Futák in Atlas SSR 1980 mapa VII/14 chybne ako ftg. jednotka Vysoké Tatry), Popradská kotlina, juž. od Novej Polianky, Kahúl (Kraviarska lúka), v mokradových lesoch poníže lúky, 918 m, 6886d, 49°6,329' s. š., 20°9,295' v. d., ±9 m, rozľahlejší zárasť v ťažko prichodných (smrekových) jelšínach, v súčasnosti so zvýšením zastúpením mladých briez, 9. 10. 2020, P. Kučera, foto. Potvrdenie prirodzeného výskytu druhu v okolí lokality udávanej Šomšákom (Acta Fac. rerum nat. Univ. Comen., Bot. XXVII, 1979: 1–37, 1979), v širšom okolí rastie početnejšie. – Spišské kotliny, Popradská kotlina, juž. od Novej Polianky, brezami a smrekom zarastajúce polomy, čiastočne už prerezávané, v blízkosti toku potôčika zvedeného kofajami po prechode mechanizmov, 993 m, 6886d, 49°6,852' s. š., 20°9,081' v. d., ±6 m, 9. 10. 2020, P. Kučera, foto.

Salix aurita: Vysoké Tatry, jz. od Skalnatej chaty, vpravo za lyžiarskou zjazdovkou pri turistickom chodníku, 1 712 m, 6887a, 49°10,931' s. š., 20°13,946' v. d., ±7 m, 3. 8. 2021, P. Kučera, foto. – Vysoké Tatry, svah Veľkého Lomnického hrbu (k. 2 041,1), kosodrevinový úsek Tatranskej magistrály cestou od Skalnatého plesa, 1 680 m, 6887a, 49°10,931' s. š., 20°13,946' v. d., ±8 m, 23. 9. 2020, P. Kučera, foto. V oboch prípadoch nepodmáčané stanovište.

S. caprea: Vysoké Tatry, poníže budov pri Skalnatom plese, pri turistickom chodníku, 1 755 m, 6887a, 49°11'13,83" s. š., 20°14'0,10" v. d., ±3 m, 23. 9. 2020 a 3. 8. 2021, P. Kučera, foto. – Vysoké Tatry, svah Veľkého Lomnického hrbu (k. 2 041,1), kosodrevinový úsek Tatranskej magistrály cestou od Skalnatého plesa, 1 685 m, 49°10,955' s. š., 20°13,956' v. d., ±6 m, mladý stromček vysoký cca 2 m, 23. 9. 2020 a 3. 8. 2021, P. Kučera, foto. – Vysoké Tatry, 1 680 m, v blízkosti jedinca *S. aurita* č. 2 (viď vyššie) na opačnej strane turistického chodníka (spolu so *S. silesiaca*), dávnejšie snehom naklonený jedinec s bujne rastúcim novým kmeňom dohora, výška cca 3 m, 23. 9. 2020 a 3. 8. 2021, P. Kučera, foto. – Vysoké Tatry, sv. od Lomnickej vyhladky pri turistickom chodníku, 1 552 m, 6887a, 49°10,294' s. š., 20°13,660' v. d., ±7 m, starší nízky strom ako súčasť úspešného brezového porastu, 23. 9. 2020, P. Kučera, foto. Potenciálne (prirodzené) rozšírenie druhu vo vysokých polohách Tatier (lesy, kosodrevina) spravidla opomínané; miestami introgressiu ovplyvnené jedince.

Sambucus racemosa: Vysoké Tatry, svah Veľkého Lomnického hrbu (k. 2 041,1), koniec kosodrevinového úseku Tatranskej magistrály cestou od Skalnatého plesa, 1 595 m, 6887a, 49°10,512' s. š., 20°13,757' v. d., ±7 m, 23. 9. 2020, P. Kučera, foto.

Senecio hercynicus: Vysoké Tatry, svah Veľkého Lomnického hrbu (kóta 2 041,1), druh miestne rastúci pri turistickom chodníku v kosodrevinovom úseku Tatranskej magistrály cestou od Skalnatého plesa, napr. 1 690 m, 6887a, 49°10'58,05" s. š., 20°13'57,47" v. d., ±7,5 m, 3. 8. 2021, P. Kučera, foto.

S. ovatus: Lúčanská Malá Fatra – skupina Kľaku, Kľak (Vrčko), nižšievzrastná hrebeňová bučina východne od turist. rázcestníka „Pod Skalou“, cca 1 265 m, 7077b, 48°58'42" s. š., 18°38'43" v. d., v porastoch bučín aj vyššie, 25. 8. 2020, P. Kučera, foto, rev. I. Hodálová. Druh v súvislých

bučinách nenarušených premenou drevinového zloženia vystupuje značne vysoko do horských porastov (porov. Hodálová & Valachovič Flora 191/3, 1996: 291–302).

Sparganium erectum: Veľká Fatra, Belianska dolina, pri brehoch priehrady pri vyústení Slavkovej, 519 m, 6980c, 49°0'0" s. š., 19°0'6" v. d., 3. 8. 2017, 13. 7. 2019, P. Kučera, not. Druh sa na lokalite objavil až po bagrovaní priehrady pred niekoľkými rokmi, predtým tu nerástol. V súčasnosti v troch subpopuláciách.

Vaccinium vitis-idaea: Lúčanská Malá Fatra – skupina Kľaku, vrcholová oblasť Rovných skál, cca 1 270 m, 7077b, cca 48°59,300' s. š., 18°39,060' v. d., vyfúkavané stanovište s tvorbou surového humusu, nad pásmom skalných vápencových stien, v porastoch *V. myrtillus* (na niektorých miestach juhozápadným smerom už zanikajúcimi), 28. 8. 2020, P. Kučera, foto. Izolovaný a reliktný výskyt tohto typu porastov v nižších horských výškach, na pevných karbonátových horninách zvyčajný skôr v rozsiahlejších oblastiach s vyššími vrchmi.

ELEONÓRA MICHALKOVÁ & DOMINIK ROMAN LETZ

Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, Botanický ústav, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava; eleonora.michalkova@savba.sk, letz@savba.sk

Ambrosia artemisiifolia, neo, inv: Slovenské rudohorie (Revúcka vrchovina), Kotmanová, Horné Fafáky, skalnatý (zatravný) okraj lesnej cesty v dolinke potoka Salajka, ca 505 m, 48°28'29,73" s. š., 19°35'49,15" v. d., 14. 8. 2021, leg. E. Michalková, SAV. Prvý údaj o výskyte druhu z fytochoriónu Slovenské rudohorie.

Saxifraga granulata subsp. *granulata*, NT: Slovenské rudohorie (Revúcka vrchovina), Kotmanová, Horné Fafáky, skalnatý (zatravný) okraj lesnej cesty v dolinke potoka Salajka, ca 505 m, 48°28'29,73" s. š., 19°35'49,15" v. d., 15. 5. 2021, leg. E. Michalková, det. D. R. Letz, SAV. Prvý údaj o výskyte poddruhu z fytochoriónu Slovenské rudohorie a jedna z najvýhodnejších lokalít na Slovensku.

JOZEF SOMOGYI

Donnerova 33, 841 04 Bratislava; jozef.somogyi@gmail.com

Ceterach officinarum, RE: Podunajská nížina, Bratislava-Staré Mesto, Vodná veža, v jednej z dvoch studní (severnejšej, s väčšou obrubou), 7868d, 14. 5. 2018, výskyt opakovane potvrdený, posledná kontrola 6. 5. 2021, J. Somogyi, foto. Pozoruhodný nález taxónu, ktorý bol považovaný za vyhynutý na Slovensku; determinácia potvrdená v spolupráci s D. R. Letzom v roku 2019. Za umožnenie vstupu do Vodnej veže ďakujem Petrovi Korbašovi.

Phyllitis scolopendrium, LC: Podunajská nížina, Bratislava-Staré Mesto, Kamperova kúria, v studni (na túto lokalitu ma upozornil Vladimír Janský, za čo mu ďakujem; podľa jeho slov sa tu druh vyskytuje minimálne 20 rokov), 7868d, 23. 5. 2018, výskyt opakovane potvrdený, posledná kontrola 25. 8. 2021, J. Somogyi, foto. – Podunajská nížina, Bratislava-Staré mesto, Bratislavský hrad, v cisterne na nádvorí paláca, 7868d, 9. 6. 2021 a 25. 8. 2021, J. Somogyi, foto. Výskyt na tejto lokalite dokladá schopnosť druhu osídľovať nové vhodné biotopy; cisterna bola odkrytá a obnovená v rámci rekonštrukcie paláca ukončenej v roku 2011. – Podunajská nížina, Bratislava-

Staré Mesto, Vodná veža, v dvoch studniach a jeden exemplár aj na zatienenom múre, výskyt v studniach opakovane potvrdený, jedinec na múre mimo studní zahynul, 7868d, 14. 5. 2018, posledná kontrola 6. 5. 2021, J. Somogyi, foto. Za umožnenie vstupu do Vodnej veže ďakujem Petrovi Korbašovi.